

Biuletyn Polonistyczny

05.05.2023

Data wydarzenia: 14.03.2024 - 15.03.2024

VI Kongres Polonoznawczy / Umbrüche - Aufbrüche / Przełomy - przeobrażenia / Upheavals - New Beginnings

Typ wydarzenia: Kongres

Miejscowość: Dresden

W marcu 2024 roku podczas VI Kongresu Polonoznawczego w Dreźnie naukowczynie i naukowcy po raz kolejny otrzymają możliwość zaprezentowania wyników badań dotyczących Polski, nawiązania kontaktów oraz dyskusji o stanie dyscypliny. Temat kongresu ujęty został w ramy hasła: „Umbrüche - Aufbrüche / Przełomy - przeobrażenia”

Polską, podobnie jak jej sąsiadami, targały zarówno destrukcyjne, jak i twórcze zrywy. Historia, literatura, kultura, a także polityka, gospodarka i społeczeństwo w zróżnicowany sposób reagowały na konfiguracje wyzwań dla jednostki i wspólnoty, generując narracje pełne napięcia. By wzmocnić oraz rozwijać konstruktywny dialog między Polską, Niemcami i Europą, należy poddawać analizie i interpretacji genezę tych narracji, a nierzadko również je tłumaczyć, wyjaśniać zmieniające się sposoby ich odbierania i kształtowania na (między)narodowym poziomie. Niewątpliwie, z historycznego punktu widzenia II wojna światowa, rozpoczęta niemiecką agresją na Polskę, stanowi najbardziej brutalny wyłom w stosunkach polsko-niemieckich, a najnowsza zmiana narracji spowodowana rosyjską wojną przeciw Ukrainie dokonuje się obecnie niejako na naszych oczach.

W jaki sposób wspomniane wstrząsy i rozłamy, dysrupcje przekładają się na narracje historyczne i praktyki kulturowe? Jak wpływają na polityczne działania? Jakie pociągają za sobą konsekwencje, czy w przyszłości mogą kłaść się cieniem? Jak są przeżywane? Jak traktowana jest w Polsce przeszłość w momentach przełomów, które wydają się sprzyjać ideologicznemu oddziaływaniu na dyskurs? Czy polskie społeczeństwo i kultura wykształciły specyficzną odporność lub zdolność kompensacyjną w odpowiedzi na czynniki dysrupcyjne? Czy dotyczy to również gospodarki lub systemu prawnego? Czy polskie podejście do przełomów jako do szansy na zmianę może stanowić przedmiot komparatystycznych dociekań? Czy Polacy - jako legionieści, partyzanci lub „niewidzialni” polscy sąsiedzi w Niemczech - nie są raczej sami aktorami i sprawcami procesów dysrupcyjnych? Analizy tych znaczeń i ujęć, jak również przykładowe próby odpowiedzi na

powyższe pytania, pozwolą wszystkim dyscyplinom wspólnie podjąć przewodni temat kongresu w kontekście transnarodowym i porównawczym.

Zarysowana refleksja obejmuje pytania etyczne, zwłaszcza te dotyczące roli i/lub odpowiedzialności humanistyki w momentach kryzysów (wojennych). Jak nauka reaguje na geopolityczne zakłócenia? Z drugiej zaś strony: jak przygotowuje społeczeństwa na 2 przewidywane kryzysy lub – wobec polityczno-ideologicznych zależności – przyczynia się do ich zaistnienia? Czy sztuka zbiera głos w powyższych sprawach?

Ramy tematyczne kongresu obejmują również kwestię wybuchu wojny rosyjsko-ukraińskiej w lutym 2022 roku, która nadal pisze historię agresji, brutalnych przejęć władzy i okupacji w Europie Wschodniej. Studia postkolonialne – od ponad dwudziestu lat używane również do badań nad wschodnioeuropejską, zwłaszcza polską, ukraińską i rosyjską historią, polityką i kulturą – zysują nowe znaczenie, w momencie, gdy w centrum uwagi znajdują się asymetrie geopolityczne, hegemonie kulturowe, czystki etniczne i zawłaszczanie/niszczenie dziedzictwa kulturowego krajów sąsiednich. Wielokrotnie niejednoznaczna pozycja Polski i Ukrainy: pomiędzy Wschodem a Zachodem, kształtująca ich kolonialne historie poddana zostaje reinterpretacji, szczególnie wobec – wynikających z inwazji i przemocy – „przełomów” w Europie, związanych z masową migracją.

*

VI Kongres Polonoznawczy stwarza okazję do nawiązania i podtrzymania kontaktów ponad granicami dyscyplin i krajów niemieckojęzycznych, do rozwijania projektów i zapoznaniem się ze stanem studiów o Polsce. Kongres jest kontynuacją pierwszych pięciu spotkań (Darmstadt 2009, Mainz 2011, Gießen 2014, Frankfurt nad Odrą 2017, Halle 2020); w każdym z nich uczestniczyło około 300 naukowców i naukowiec. Prezentacje wydawnictw oraz instytucji, a także program towarzyszący uzupełniają kongres. Językami konferencji są niemiecki, polski oraz angielski.

TU Dresden, który wraz z Niemieckim Instytutem Spraw Polskich (DPI) organizuje najbliższy kongres, nawiązuje do jego tematu przewodniego poprzez swoje działania na rzecz doskonałości badawczej („TUDiSC” — „TU Disruption and Societal Change Center”, <https://tu-dresden.de/gsw/forschung/exzellenzmassnahmen/tudisc>). Podobnie jak podczas poprzednich kongresów, istnieje jednak możliwość zaproponowania referatów lub sekcji, które nie są bezpośrednio związane z tematem głównym; pod warunkiem, że mają one aktualne znaczenie badawcze.

Zespół przygotowujący kongres

Prof. dr Felix Ackermann (Hagen),
prof. dr Hans-Jürgen Bömelburg (Gießen),
JP dr Tim Buchen (Drezno),
prof. dr Dagmara Jajeśniak-Quast (Frankfurt/O.),
prof. dr Ireneusz Karolewski (Lipsk),

prof. dr Aleksander Kiklewicz (Olsztyn),
prof. dr Holger Kuße (Drezno),
prof. dr Aleksandra Lipińska (Kolonia),
prof. dr Peter Oliver Loew (Darmstadt),
prof. dr Christian Prunitsch (Drezno), prof. dr Klavdia Smola (Drezno),
prof. dr Fryderyk Zoll (Kraków/Osnabrück).

Zgłoszenia wystąpień indywidualnych oraz sekcji

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do nadsyłania propozycji indywidualnych wystąpień lub całych sekcji. Mogą one podejmować temat przewodni Umbrüche – Aufbrüche (Przełomy – przeobrażenia) lub dotyczyć innego zagadnienia, o ile ma ono szczególne znaczenie badawcze. Propozycje całych sekcji mają z reguły większe szanse na włączenie do programu kongresu.

- **Wykłady indywidualne:** Czas trwania indywidualnych prezentacji jest ograniczony do 25 minut. Referaty indywidualne zostaną połączone przez organizatorki i organizatorów w sekcje tematyczne, dyscyplinarne lub otwarte.
- **Propozycje sekcji:** Sekcje powinny trwać od 90 do 120 minut oraz obejmować wystąpienia trzech lub czterech prelegentek lub prelegentów. W sekcji należy zebrać osoby z kilku ośrodków naukowych oraz przygotować wspólny komentarz. Organizatorki i organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmiany lub modyfikacji wybranych sekcji w porozumieniu ze zgłaszającymi je osobami.

Termin zgłoszeń dla indywidualnych wystąpień oraz sekcji mija 29 maja 2023 roku. Decyzja o wyborze zapadnie do końca lipca 2023 r.

Formularz zgłoszeniowy sekcji ([link](#))

Formularz zgłoszeniowy indywidualnych wystąpień ([link](#))

Zgłoszenia wystąpień w ramach „Forum”

Nowy format dyskusji „Forum” stwarza możliwość skoncentrowania na wybranych tematach od 90 do 120 minut. Po krótkim wprowadzeniu organizatorek i organizatorów oraz zaproszonych przez nich gości i gości, uczestniczki i uczestnicy dyskutować będą na wybrany temat w możliwie multidyscyplinarnym gronie. Organizatorki i organizatorzy kongresu zastrzegają sobie prawo do samodzielnego proponowania forów tematycznych.

Termin zgłoszeń dla formatu „Forum” upływa 15 września 2023 roku.

Formularz zgłoszeniowy dla „Forum” ([link](#))

Zgłoszenia wystąpień w ramach „W międzyczasie”

Pod hasłem „W międzyczasie” przewidziane zostały półgodzinne moduły, w ramach których można prezentować projekty, instytucje, publikacje, serie wydawnicze lub prowadzić krótkie dyskusje itp.

Termin termin zgłoszeń wystąpień „W międzyczasie” upływa 15 września 2023 r.

Formularz zgłoszeniowy prezentacji w ramach „W międzyczasie” ([link](#))

Zgłoszenia krótkich prezentacji projektów

Oprócz dłuższych wystąpień oferujemy – przede wszystkim młodym naukowczyniom i naukowcom – możliwość krótkich prezentacji projektów na forum plenarnym (2-3 minuty).

Termin zgłoszeń krótkich prezentacji upływa 15 grudnia 2023 r.

Decyzja o wyborze zostanie podjęta do końca stycznia 2024 r.

Formularz zgłoszeniowy krótkiej prezentacji projektu ([link](#))

Zgłoszenia posterów

Propozycje prezentacji projektów w formie plakatu naukowego można zgłaszać do 31 stycznia 2024 roku.

Formularz zgłoszeniowy posteru ([link](#))

Wystawcy, stoiska

VI Kongres Polonoznawczy oferuje wystawcom (instytucjom, wydawnictwom oraz firmom) zróżnicowane formy prezentacji. Przewidywany koszt wynajmu stoiska (stoły, krzesła, ścianki działowe) jest niewielki.

Zainteresowanych prosimy o **kontakt z organizatorami do 15 stycznia 2024 roku.**

Udział w kongresie bez referatu lub prezentacji

Wszystkich zainteresowanych udziałem w kongresie bez referatu lub prezentacji zapraszamy do rejestracji na stronie www.polenforschung.de/Anmeldung-Registration/. Rejestracja rozpocznie się latem 2023 roku.

Uwaga: Wszystkie rejestracje są wiążące i zostają uznane za obowiązujące dopiero po przelaniu opłaty kongresowej. Zwrot opłat kongresowych nie jest możliwy z przyczyn organizacyjnych.

Noclegi

Pomoc w znalezieniu noclegu organizatorki i organizatorzy zapewniają, począwszy od jesieni 2023 roku. Wszystkie zarejestrowane osoby otrzymają w odpowiednim czasie dalsze informacje.

Zgłoszenia, rejestracje

Propozycje sekcji, wykładów indywidualnych i prezentacji projektów oraz kontakt w sprawie wszelkich pytań merytorycznych: Deutsches Poleninstitut.

Pytania organizacyjne, jak również te dotyczące rejestracji prezentacji plakatowych, stoisk i wystaw prosimy kierować do Biura Organizacyjnego.

Spodziewamy się pasjonujących dyskusji oraz zróżnicowanych perspektyw podczas kongresowych debat!

Do pobrania:

- CFP_Polenkongress_dt.pdf
- CFP_Polenkongress_EN_2504.pdf
- CFP_Polenkongress_pl_2404.pdf

Słowa kluczowe: kongres polonoznawczy, geopolityka, inwazja, studia postkolonialne, Polish Studies, konflikt, wojna, kryzys